

Drangedal ungdomsskole 10a og 10b 2005

~ OPERASJON TOKE ~

utforsking av kvaliteter, muligheter og utfordringer ved innsjøen Toke

Drangedals kommunesentrum, Prestestranda, ligger ved innsjøen Toke. Toke er et del av det vassdraget som starter i heiene nordvest i kommunen og ender i Kragerø.

Vi er to tiendeklasser ved Drangedal ungdomsskole som en periode i høst hatt fokus på Toke, gjennom et prosjekt der det er blitt gjennomført undersøkelser på ulike miljøkvaliteter, historier og oppfatninger knyttet til vannet.

Hvert år bruker 10. klassene i Drangedal dette området i miljøundervisninga, men Utdanningsdirektoratets utlysning av konkurransen "Vann i lokalt og globalt perspektiv" i år ble en ekstra inspirasjon.

Utsikt over del av Toke

Mål

Målet med prosjektet "Operasjon Toke" var at vi skulle skaffe oss kunnskap og ferdigheter om ulike aspekter ved innsjøen Toke, ut fra våre egne ønsker og interesser.

Gjennom presentasjon for hverandre av arbeidene, var det også et mål at vi skulle få en både bredere og dypere innsikt i temaet "Toke" enn vi hadde før prosjektet startet.

Gjennomføring

Vi etablerte selv grupper og valgte emner vi ville jobbe med. Det var gått bredt ut, og dermed ble det ikke bare rent naturfaglige emner vi valgte, men også ting som hadde med kultur og historie å gjøre. Vi fikk velge selv hvilken måte vi ville jobbe på.

Rapportene som er lagt ved, viser en del av arbeidene som er gjort.

Hver gruppe har i tillegg hatt en muntlig presentasjon for resten av elevene i klassen.

Resultater

Vi er ni grupper som har laget rapporter fra det vi har jobbet med, og rapportene er laget etter en felles mal.

Som en liten oppsummering av alle rapportene, kan vi si følgende:

Drangedals store innsjø, Toke, har en pH-verdi som synes å være stigende mot 7. Det kan være noe misfarging av vannet innimellom som en følge av skogdrift rundt Toke eller inntil vassdraget som fører ut i Toke.

Toke er demt opp, og tapping av Toke kan også føre til at løsmasser blir dratt ut i vannet. Toke har et eget manøvreringsreglement for å regulere tapping av innsjøen. Dette er en mal for hvordan det kan tappes til ulike tider av året. Utfordringen er å ha en tapping som gir minst mulig miljøproblemer.

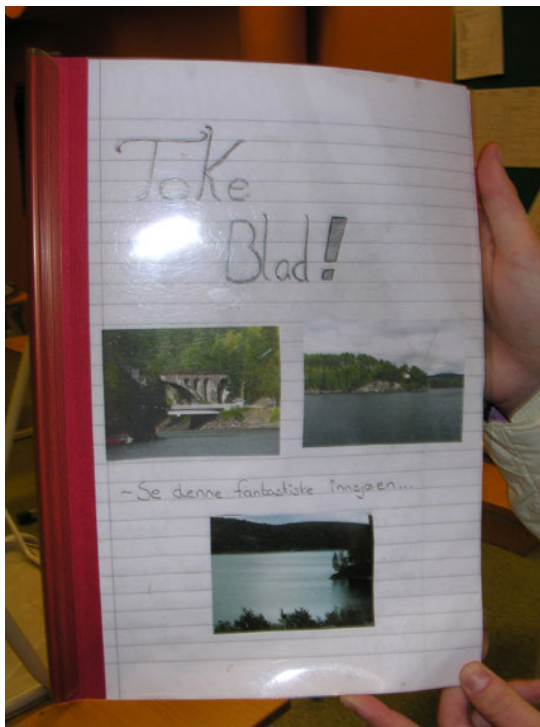
Oseidvannet, som renner ut i Toke, er drikkevannskilden for sentrum av Drangedal. Vannverket er nytt og moderne, og rensingen av vannet synes å være god.

Historisk har Toke vært en viktig ferdselsåre, og da den første dampbåten kom på vannet, skjedde det store endringer i ferdselsmåten. Båttrafikken på toke nå er knyttet til hobby og fritid.

Det er knyttet mange hyggelige, men også triste hendelser til innsjøen.

Bygdfolk viser seg å ha positive holdninger til Tokes tilstand, det blir oppfattet som reint. Folk er imidlertid skeptiske til hyttebygging inntil vannet.

Det vises til de enkelte rapporter under.

Toke Blad

Toke og Prestestranda

Knut Helge forteller under filming

Toke i dis

Matpause med pølsegrilling

Rapport 1. pH verdier og vannkvalitet Toke og Bjårvann + Ferdsl på Toke

Forord

Vi er fem gutter på gruppa: Levi Vøllestad Aakre, Jan Kåre Moland, Lars Bjørnstad Jensen, Ole Kristian Bø og Anton Heldal. Vi har gjort undersøkelser sammen om Toke og Bjårvann. Vannet fra Bjårvann renner ut i Toke. Vi har delt opp rapportskrivningen, og jeg (Anton) har skrevet om pH verdier og vannkvalitet i de to vanna og om ferdsel på Toke.

Innledning

Som sagt så skrev jeg om pH verdier og vannkvalitet i Toke og Bjårvann og ferdsel på Toke. Jeg ville finne ut hvordan vannkvaliteten og pH verdiene har utviklet seg de siste årene og fram til i dag, og om det har vært en positiv eller negativ utvikling. Jeg ville også finne ut hvordan ferdselen var på Toke i gamle dager.

Gjennomføring

Det tok ganske lang tid å finne informasjon, særlig om vannkvaliteten i Toke og Bjårvann. Vi besøkte kommunehuset for å skaffe informasjon. Der var vi heldige og fikk en mappe med pH verdier i Toke og Bjårvann fra 1971-2004. For å få pH verdiene for 2005 fikk vi låne et pH meter til å måle pHen med.

For å få tak i informasjon om vannkvalitet fikk jeg låne informasjon fra fylkesmannen som en annen gruppe hadde skaffet. Dette tok litt tid siden fylkesmannen måtte sende dette til skolen.

Å skaffe informasjon ferdsel på Toke var mye lettere

Resultater

Vannkvaliteten har blitt bedre. Innholdet av svovel i Toke og Bjårvann har nærmest blitt halvert på grunn av det reduserte utslippet av svovel i atmosfæren. Ellers så har innholdet av andre stoffer også blitt bedre de siste årene.

Når det gjelder ferdselen på Toke så har den blitt totalt forandret de siste hundre årene. Før var Toke den viktigste ferdselsåren i bygda, og for å komme noe sted måtte man bruke båt. I dag er det ingen ferjedrift på Toke etter at andre transportmidler, som bil og tog, er tatt i bruk. Nå er båttrafikken på Toke kun knyttet til hobby og fritid.

Vurdering av resultater

Det er positivt at vannkvaliteten er blitt bedre i Toke og bra at reduserte utslipp andre steder i verden virker positivt også i Drangedal. Tiltak virker!

Transportmønsteret har endret seg etter som framkomstmidlene har endret seg. Fra å ha vannet som viktigste ferdselsåre, er det vei og jernbane som har overtatt den funksjonen.

Konklusjon

Kvaliteten på vannet i Toke har hatt positiv utvikling de siste årene.

Toke hadde en helt annen rolle når det gjelder samferdsel tidligere enn vannet har nå. Den eneste trafikken på toke nå er knyttet til hobby og fritid.

Referanser

Leksikon, Fylkesmann, Mappe med pH- verdier, Drangedalsbøkene, Internett.

Rapport 2. Tømmer fløting i Bjårvann

<p>Forord: Vi er fem gutter på gruppa; Levi Vøllestad Aakre, Jan Kåre Moland, Lars B. Jensen, Ole Kristian Bøe og Anton Heldal. Vi (Jan Kåre og Levi) har skrevet om tømmerfløting på Bjårvann i 1930-40 åra. Bjårvann er et vann som ligger i øvre delen av Drangedal, Tørdal.</p>
<p>Innledning: Som sagt så skulle vi skrive om tømmerfløtinga på Bjårvann. Bjårvann renner ut i Tørnes elva, som tar vannet vidare mot Toke. Vi ville finne ut hvordan de gjorde det, og hva slags redskaper de brukte i 1930-40 åra. Vi ville også finne ut hva tømmerfløtingen betydde for Drangedal på den tiden.</p>
<p>Gjennomføring: Vi lette i Drangedalsbøkene, ”Minner frå Drangedal”, for å finne informasjon. Vi lette også på internettsiden til Drangedal kommune. Vi snakket også med noen lokale personer som kan en del om tømmerfløtingen i gamle dager. Vi var nede på kommunehuset i Drangedal og fikk noen råd om hvor vi skulle lete etter informasjon om Bjårvann. Vi fikk også noen permer med pH-verdier og annet om Bjårvann som de andre på gruppa fikk god nytte av. Vi ble også rådet til å snakke med historielaget i Drangedal, noe vi ikke rakk før prosjektet var ferdig. Under fremføringen brukte vi power point på dataen med en prosjektor. Vi skrev også litt på tavla.</p>
<p>Resultater: Vi fikk svar på alt vi lurte på, og ble ganske mye klokere angående tømmerfløting, ikke bare i Bjårvann, men også tømmerfløting generelt. Vi lærte mye om hvor hardt det var å drive med tømmerfløting i gamle dager. Noe av utstyret de brukte i gamle dager er treprammer som var knyttet til soppene med liner som ble brukt til å styre soppene. En soppe er en samling tømmer som er gjerdet inne av en lenke av sammenbundne tømmerstokker. Soppene fløt med strømmen og ble altså styrt fra båtene. I dag er det ikke lenger noe tømmerfløting i Drangedal, og nesten alle sagbrukene som var knyttet til tømmerfløtingen er lagt ned. Etter 1930-40 åra ble det mindre og mindre tømmerfløting på Bjårvann. 1974 var det siste året det ble fløtet tømmer i vassdraget. I dag er det tømmerbiler og skogsmaskiner som står for all tømmer driften. Vassdraget gjennom Drangedal kommune var i tidligere tider viktig og nødvendig for å få tømmeret ut av skauene til vidare foredling. Tømmerfløtinga gav dermed også arbeidsplasser.</p>
<p>Vurdering av resultater: Vi synes at de resultatene vi fikk var bra og vi fant ut at det var masse interessant stoff om Bjårvann vi ikke kunne fra før...</p>
<p>Konklusjon: Vi ble fornøyd med de resultatene vi fikk, og vi fikk svar på det vi ville vite. Det har gitt oss bedre innsikt i hvordan tømmerdriften var før i tiden.</p>
<p>Referanser: Internett, bøker (Minner frå Drangedal), lokale personer.</p>

Rapport 3. pH-verdien i Toke

Forord Vi er en gruppe på 4 som lurte på hva ph-en var i Toke.
Innledning Vi var interessert i å få vite om Toke er surt eller ikke.
Gjennomføring Vi fikk låne et digitalt pH-meter av skolen og gikk ned til Toke og målte pH-verdien i vannflata ved brygga.
Resultat PH verdien var rundt det nøytrale, altså opp mot 7.
Vurdering av resultat Vannet hadde pH rundt 7, som vi trodde. Grunnen til at vannet er så bra, kan være at det er lite utslipp i vassdraget som renner ned i Toke. Det virker som om det er ganske reint i Drangedal.
Konklusjon Vannet er reint og fint, og det er drikkelig.
Referanser Læreboka Helix10 Læreren

Rapport 4. pH verdi fra 1971-1993 og 2005 i Drangedal

Forord

Jeg heter Simon og har undersøkt og skrive om ph-verdi.

Innledning

Jeg ville finne ut om pH-verdien i Toke fra 1971 – 1993 og i 2005, og jeg ville finne ut opplysninger om forurensing og hvordan det påvirker vannet.

Gjennomføring

Jeg starta med og gå ned til Toke og måle ph verdien med pH-meter, den var på 6,4. Så fant jeg informasjon om forurensing.

Resultater

Det ble veldig bra. Fant ph og stoff om forurensing.

Vurdering

Det gikk bra. Fikk ordna alt til slutt.

Konklusjon

Jeg har lært om forurensing og å måle ph-verdien.

Referanser

Jeg fikk hjelp kommunen der fikk jeg en perm der ph verdien sto fra 1971. og jeg brukte internett.

Rapport 5. pH-verdier i Toke

Forord Vi, Simen, Kenneth og Marius i 10a ønsket å se på PH verdien i Toke gjennom de siste 30 årene

Innledning

Vi ville finne ut av dette fordi vi finner det interessant og fordi det er kritisk med hvilken PH verdi det er for dyrelivet.

Problemstillingene våre var:

Finnes det PH målinger gjort gjennom de siste 30 årene?

Hvordan er PH verdien i dag?

Hvordan har PH verdien endret seg de siste 30 årene?

Gjennomføring: Har gjort litt research og funnet ut hva pHen har vært i Toke de siste 30 årene.

Vi spurte læreren vår om hun visste om det fantes PH målinger gjort opp igjennom tiden. Hun visste ikke, så vi tok oss en tur ned på kommunehuset og spurte oss rundt etter en oversikt over pHen. Vi fikk låne en perm med målinger tilbake til 1975, med løfte om å levere den tilbake like hel og med de siste målingene fra 2005.

Etter dette dro vi ned til Toke og tok målingene våre. Deretter førte vi målingene sammen og laget diverse diagrammer og oppsett på det vi fant ut.

Resultater

Her er PH resultatene de siste 30 årene:

1975: 6,1

1980: 5,4

1985: 5,1

1990: 5,6

1995: 6,1

2000: 5,5

2005: 6,3

Vurdering av resultater

I 1975 var pHen relativt høy, men så gikk den ned de neste 10 årene, før den begynte å gå oppover igjen. Nå er pHen tilfredsstillende for dyrelivet.

Konklusjon

I dag er PHen tilfredsstillende, både for dyre og for plantelivet i og ved Toke

Referanser Drangedal kommune ved Lars Naas, teknisk etat

Rapport 6. pH -verdier i Drangedal

Forord

Me er ei gruppe på fem: Anton, Levi, Jan Kåre, Ole Kristian og Lars. Me bestemte at me skulle dele oss i tre og skrive om ein ting hver. Eg (Lars) og Ole Kristian skulle skrive litt om pH verdier i to vann som forsyner Toke med vann

Innledning

Som sagt skulle med skrive litt om pH -verdier. Me ville finne ut om pH- verdiene var gode eller dårlige i to vann som renner ut i Toke (Åkrevannet, Oseid-vannet, Begge ligger i Kjosen). Me ville finne ut av: Hvordan pH-verdiene har utvikla seg gjennom åra. Hva vil skje viss pH-en blir for lav eller for høy. Hva er grunnen til at pH-en er så lav.

Gjennomføring

Me starta med å ta ein tur ned på kommune huset for å høre om de hadde noko stoff om pH-verdiane i Toke og i nokon av vanna som renner ut i Toke. Me var heldige og fekk låne ein perm med pH- verdiene i Toke og vanna som renner ut i det fra heilt tilbake i begynnelsen av 1970 talet. Men pH- verdien fra 1993 og fram til i dag stod ikkje, så då måtte me ta beina fatt og måtte måle pH- verdien sjølv. Me fekk og tak i Lars Naas (sjef for drift og eigendom i Kommunen) for et lite intervju. Der me blant anna lurte hvorfor pH- verdien var så låg til tider og hva som kunne skje viss den blei for låg eller for høg. Me la inn alle pH. Verdiene på dataen og satt de inn i diagrammer, slik at vi kunne se utviklinga fra begynnelsen av 70-åra og fram til i dag.

Resultater

Me fant blant annet ut at i begynnelsen av 70-åra var pH- verdiene på ca 5. I begynnelsen av 80-åra hadde pH-en sunket(ca 4). Men i dag har pH-en stabilisert seg.

I dag er pH- verdien i Åkrevannet og Oseid-vannet. på henholdsvis ca 6,3 og 6,9.

Vurdering av resultater

Vi fant ut at den sure nedbøren kom spesielt fra industrien i Storbritannia og industrien i andre øst- europeske land. Den sure nedbøren gjorde vanna også sure.

I dag har de satt i gang med å kalke mykje i vanna med surt vann. Dette fører til at pH-en stabiliserer seg på rundt 7, med riktig mengde kalk.

Konklusjon

Me har funnet ut av at pH-verdien har stiget gradvis oppover i de siste åra, p.g.a. bl.a. kalking og mindre forurensing av industrien i Storbritannia og øst – Europa.

Referanser

Me fant det me leita etter på Kommunehuset. Der fekk me ein perm med pH- verdiene i alle vanna frå 70- tallet til 90-tallet. Me fekk au litt informasjon av Lars Naas. Litt stoff fant me også i naturfagsboka, Helix10.

Rapport 7. pH verdier og vannkvalitet Toke og Bjårvann

Forord

Åse Helene, Ellen, Hege, Inger Helen, Kristine. Vi ville finne ut hvordan surheten hadde forandret seg gjennom 15-20 år.

Innledning

Vi synes det var spennende å se hvordan vannkvaliteten i bygda vår var/er. Vi synes også det var spennende å se hvordan vannkvaliteten hadde forandret seg på 15-20år og eventuelt hva vi kunne/kan gjøre for å forhindre eventuell forurensing i bygda vår. Problemstillinger: Er det forurensing i eller ved Toke? Hva forurenser Toke? Hvilken skade det kan gjøre for dyreliv og brukere av vannet? Hva kan gjøres for å hindre eventuell forurensing?

Gjennomføring

Var på kommunehuset og snakket med en som har med miljøet i bygda å gjøre. Sendte faks til miljøavdelingen ved fylkeshuset i Telemark.

Resultater

pH verdien hadde jevnet seg mer ut med årene og stige mer opp mot nøytral. Fargen i vannet hadde blitt mer brunt.

Vurdering av resultater

På grunn av mer skogbruk og store skogsmaskiner som pløyer opp jorda , blir mye søle og grums skylt ned i vannet ved nedbør. Det fører til brunfarget vann. En pH på mellom 6 og 7 viser at vannet ikke er lite surt

Konklusjon

Lite forsurening og lite forurensing i Drangedal, og misfargen i vannet har en på en måte kontroll på, etter som en vet det er på grunn av skogbruket.

Referanser

Lars Naas, Guri Ravn fra miljøavdelinga i Telemark, perm med vannprøver (lånt av Lars Naas).

Rapport 8. Vannverket i Drangedal

Forord

Vi er en gruppe på tre elever: John Halvor, Anab og Camilla, som valgte og ha vannverket i Drangedal som oppgave. Drikkevannet i Drangedal sentrum, Prestestranda, kommer fra Oseidvannet, som har direkte forbindelse med Toke gjennom et lite stryk. Vannverket ligger ved bredden av Oseidvannet.

Innledning

Vi stilte disse problemstillingene: Hvordan blir vannet i Drangedal rensert og hvordan ville vannkvaliteten bli uten et renseanlegg.

Gjennomføring

Det første vi gjorde var og få vite hvordan vannverket i Drangedal sentrum virket. Vi fikk det meste av informasjon av Kjell Jørgen Vøllestad(teknisk sjef), som hadde erfaring og visste mye om systemet. Nå hadde vi det meste av informasjonen vi trengte til prosjektet, men vi hadde et lite problem med og finne ut av hvordan vannkvaliteten ville bli uten et renseanlegg. Vi satt oss ned, tenkte og letet litt på Internett og fant ut at, hvis vannet ikke hadde blitt rensert ville vannet blitt blandet med avføring fra naturen. Det hadde blitt for store mengder av bakterier, og vis alt dette ville bli i vannet + innblanding fra mennesker ville vannet bli kanskje dødelig.

Resultater

Drikkevannet i Drangedal blir rensa av mange mekaniske og biologiske filtre, og det blir tilsatt veldig små mengder klor(for og drepe bakterier i vann-nettet, hvis det er noen). Til slutt pumpe vannet opp til et vantårn, og det gjør at forbrukene får et stabilt trykk i kranen.

Vurdering av resultater

Vannet i Drangedal er veldig rent og sunt, på grunn av et avansert og høy teknologisk vannverk.

Konklusjon

Vannet i Drangedal blir rensert av et avansert og høy teknologisk system som lar vannet får en unik vannkvalitet og smak.

Referanser

Kjell Jørgen vøllsetad(teknisk sjef for Drangedal kommune) og Internett..

Rapport 9. Tapping av Toke

Forord

Vi er 6 elever fra 10b, som ville få litt mer kunnskap om blant annet tapping av Toke. Toke er nemlig demt opp og brukt til å produsere strøm. Det er her et manøvreringsreglement kommer inn. Det fungerer som en slags lov/mal om hvordan Toke skal bli tappa og vedlikeholdt.

Innledning

Vi ønsket å se nærmere på manøvreringsreglementet for Toke. Vi visste lite eller ingen ting om dette fra før. I denne rapporten tar vi stort sett for oss manøvreringsreglementet, og vi ville finne ut hvordan dette fungerer og hvordan tapping av Toke virker inn på miljøet.

Gjennomføring

Vi intervjuet fagfolk om emnet, søkte litt på nettet om nødvendig informasjon og funderte og drøftet oss imellom.

Resultater

Manøvreringsreglementet ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 12. mai 1923 men er siden endret, sist i 2001.

Manøvreringsreglementet for Toke setter en øvre og nedre grense for hvor mye vannet kan tappes i ulike perioder av året. Fra nedre til øvre grense er det hele 4,6 meter som Toke kan reguleres. Reglementet sier også noe om vannføringa ut av Toke. Tappinga kan maks være 20m³ pr sek og minimum 4m³ pr sek.

Vintertapping følger spesielle regler, der det tas hensyn til eventuell isdannelse.

Da Toke ble demt opp, førte det til at vannet dro med seg gamle kulturminner. Visse områder rundt Toke med kulturminner er blitt fredet.

I dag er det noe ulemper under tapping. En får erosjon langs strandkantene. Jord og løsmasser dras ut i vannet. Det er ikke heller like vakkert å se et nedtappet vann, og det kan føre til problemer med tilgangen til vannet.

Fordelen med tapping er at en har muligheten til å regulere vannet under flommer og på den måten unngå store skader. I tillegg produseres det jo store mengder elektrisk energi.

Vi fikk greie på under arbeidet vårt at Toke er ett av to spesielle innsjøer i Norge, der begge har en lomme av saltvann i dypet. Rørholtfjorden, som er en arm i Toke, har en lomme med 6000 år gammelt saltvann. Dette ble igjen da sjøvannet trakk seg tilbake fra et nivå 100 meter høyere enn det er i dag.

Vurdering av resultater

Vi har b.l.a fått kunnskap om hva manøvreringsreglementet er og går ut på, en del interessant info som vi ikke visste fra før, at Toke er et av 2 veldig spesielle vann i hele Norge. Det at Toke også inneholder år gammelt saltvann i Rørholtfjorden er jo også ganske spesielt.

Det er også blitt klart at tapping av Toke kan føre til store endringer langs strendene og skape problemer for blant annet bruken av vannet. Dette er lett å se mange ganger. Tappinga fører også til at det reiser en del jord fra strandkantene. Manøvreringsreglementet er ment å skulle sørge for at ikke ulempene blir for store.

Konklusjon

Tapping av Toke er godt regulert gjennom manøvreringsreglementet. Bare det å forstå hvordan Manøvreringsreglementet fungerer er litt krevende, men når en gjør det er det ganske overraskende hvor mye man skjønner. En skjønner at det er helt nødvendig med et reglement for at regulering kan foregå på en så riktig måte som mulig.

Referanser

Arne Ettestad ved landbruksavdelingen i drangedal kommune

Rapport 10. Tokes mørke sider

Forord

Vi er fire jenter fra Drangedal ungdomskole, Synnøve, Ida, Linda og Aina. Vi har jobbet med ulykker i Toke.

Innledning

Vi syntes dette virket interessant og ville lære mer om det. Utgangspunktet vårt var å finne historier om ulykker i Toke.

Gjennomføring

Vi fikk først noe informasjon fra en eldre dame, Liv K Straume, som vi bestemte oss for å bruke. Vi lagde først en film som dessverre ble slettet. Etter dette fikk vi en smule panikk og satt derfor sammen en billedfilm som skulle fremføre vårt resultat. Vi brukte flere timer på å få til dette.

Resultat

Det ble tilslutt en 6min lang billedfilm, med noen historier fra Toke.

Vurdering av resultat

Konklusjon

Vi har funnet ut at det er veldig mange som har mistet livet ved tragiske hendelser i Toke. Noe som er trist, men som det også er blitt oppkaldt plasser etter. Som for eksempel Brudeberget, som fikk navnet etter at en brud druknet.

Referanser

Liv K Straume, "Minner fra Drangedal" og Internett.

Rapport 11. "Sagn og historier "

Forord

Vi er fire elever i 10b ved Drangedal u-skole: Silje Strand, Knut HelgeBråthen, Linn Marie Herfoss og Harald Andre Eie. Vi valgte oppgaven "Sagn og historier."

Innledning

Vi valgte å ha om Sagn og historier fordi vi synes det hørtes morsomt og interessant ut, og da kunne vi finne ut mer om Drangedals historie, spesielt når det gjelder Toke.

Gjennomføring Vi lette i bøker og internett etter informasjon, Silje snakka også med bestefaren sin. Vi laget en film av informasjonen vi fikk, en film der vi fortalte noen sagn og historier. Vi laget også et hefte. Vi fikk låne bilder av Gunnar Skarstøl.

Resultater

Vi tar med tre historier fra heftet vårt.

Dampbåt på Toke

Det var svær trafikk på Toke i gamle dager. Der gikk brøytevegen om vinteren, og all ferdsel gikk der. Der rodde dei om sommaren, oftest utover til jul. Det hørde dei rodde juledagen til kjørka, men det var ikkje ofte. Det er nevnt 1789, 1794, 1800 og 1821.

Etter oppdamminga harnhar det høvd fleire gonger at Toke har vore ope i jula. Førre dampbåten kom, rodde folk frå Tokestranda til kjørka. Kvar krins hadde sin kjørkepråm. Dei hadde ein stor ein, der 12 a 14 mann rodde og ein styrte. Dei hadde navn på dei: "Geirulf" på Ytre Vefall, "Burul" på Øvre Vefall, "Kaperen" på Straume, "Laaven" på Henneseid og "Tønrygg" på Sannes. Dei kapprodde ofte om sommaren til kjørka. Om vinteren kappkjørte eller kappskeisa dei ofte.

Mykje blei derfor endra av sommarferdsel på Toke då dampbåten kom. Det var i 1860 den dugande bonden Olav Markusson Vefall gjorde opptaket til å få båt. Han fekk med Mürer frå Kragerø. Han var medeigar i mange gardar her og hadde ofte ærend oppover.

Han var some tider utsett for å ligge børfast i sterk vind. Begge var de ivrige for å få dampbåt. Dei fekk i stand eit lutlag, og medlem var snart teikna. Båten kalla dei "Tokedølen". Han blei sett sammen på ein odde ved Lundereid. Det var open båt med eit lite seilduktak akter.

I juli 1864 gjorde han fyrste turen opp Toke. Det var i middagskvila, men folk langs Toke kom opp og ut på oddane, der dei med glede og jubel tok imot den nye karen. Det vanka hurra og salutt.

Småhistorier

* Det var en stille dag, da tømmeret fløt nedover elva. En av tømmerfløterne skulle ta seg en dukkert. Han tok av seg klærne og hoppet uti. Det er det siste av han.

Det var masse letemannskap og frivillige som var med og lette, men de fant han ikke.

* De pleide å parkere "Turist" ved Brudeberget (et fjell i Toke). De badet i vannet, og etterpå lå de på dekket og solte seg. De hoppet fra stakk til stakk, det hendte de datt uti men kom seg opp igjen.

Vurdering av resultater

Vi har funnet ut at det er en kjernet sannhet i det. Vi har funnet ut at det er mange med forskjellige interesser oppover.

Konklusjon

Mye mer kunnskap om Drangedal enn før prosjektet. Lærerikt og morsomt.

Referanser

Vi fikk låne noen bilder av Gunnar Skarstøl, og "Minner frå Drangedal" og "Drangedalssoga".

Rapport 12. Holdninger til Toke

Forord

Vi er to jenter, Janina og Andrea, fra Drangedal ungdomsskole. Vi undersøkte om folks holdninger til Toke, blant annet forurensing. Vi har intervjuet folk og spurt dem om deres meninger. Vi har også litt fakta om Toke.

Innledning

Vi har intervjuet folk og spurt dem om deres meninger. Vi har også litt fakta om Toke. Vi ville finne ut hva folk her i bygda mener om vår øyesten Toke.

Gjennomføring

Det første vi gjorde var å intervju noen lokale folk i bygda, om hvilken holdninger de har til Toke. Vi syntes det var interessant å høre om hva de forskjellige sa. Ut av dette lagde vi et blad, som vi kalte "Toke blad". Fakta fant vi fra lokal-bøker, internett og lokale folk. Vi la mest vekt på intervjuene og bilder. Intervjuene gikk ut på hva den enkelte brukte Toke til og hva om den syns om forskjellige ting. (båtbruk, forurensing og eventuelt hyttebygging langs Toke)

Resultater

Folk flest mener at det er fint på Toke og at det er en viktig del av kommunen. Holdningene var at det var lite forurensning, en del båt bruk, og hyttebygging ved Toke var ikke helt populært! De hadde mye pent å si om Toke.

Vurdering av resultatet

Holdningene til folk var bra, de var ganske like våre egne..

Konklusjon

Det ble en interessant avis med mye innholdsrikt stoff. Vi kunne en del før vi begynte, men etter dette prosjektet lærte vi enda mer.

Referanser

"Minner frå Drangedal"

De vi intervjuer, Øyvind Wingereid, Else Selman, Torild Vøllestad, Marit Brekka, Ellen Wefald og Hege Skoglund.

www.drangedal.kommune.no